

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/978,Projekcja-filmu-Przesluchanie-w-ramach-VI-edycji-Edukacyjnego-Przezlądu-Filmowego.html>
10.04.2026, 14:08

Projekcja filmu „Przesłuchanie” w ramach VI edycji Edukacyjnego Przeglądu Filmowego „Kino w PRL - PRL w kinie” - Warszawa, 9 stycznia 2007 r.

9 stycznia 2007 r. w „Kinotece” w Pałacu Kultury i Nauki w ramach VI edycji Edukacyjnego Przeglądu Filmowego „Kino w PRL - PRL w kinie” odbył się pokaz filmu „Przesłuchanie” w reż. Ryszarda Bugajskiego. Projekcji filmu towarzyszyła „Polska Kronika Filmowa” z 21 stycznia 1947 r. W spotkaniu wziął udział dr Krzysztof Persak z Biura Edukacji Publicznej IPN w Warszawie.

„PRZESŁUCHANIE”, reż. Ryszard Bugajski, rok prod. 1982, premiera 1989 [110 min.]

Początek lat 50. Antonina Dziwisz, młoda piosenkarka, jeździ z zespołem po kraju dając koncerty przed robotniczą i wiejską publicznością. Podczas jednego z nich, zostaje przemocą upita przez dwóch mężczyzn. Budzi się w więzieniu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Ma złożyć zeznania obciążające majora Olchę, jej kolegę z zespołu, oskarżonego o zdradę ojczyzny i szpiegostwo. Przesłuchiwana, poddawana jest okrutnym torturom fizycznym i psychicznym. Dziewczyna bliska jest załamania. Nie poddaje się jednak.

Film, który ówczesna władza określiła mianem „najbardziej antykomunistycznego w historii PRL”, stał się bezpośrednią przyczyną rozwiązania Zespołu „X” Andrzeja Wajdy. Ryszard Bugajski rok po nakręceniu wyjechał z Polski. Premiera mogła mieć miejsce dopiero siedem lat od zakończenia zdjęć. W jednym z wywiadów Bugajski powiedział: „Mój film jest manifestem człowieka, który chce być wolny bez względu na cenę, jaką musi zapłacić. Nie sądzę, żeby był to film możliwy do zrobienia tylko w Polsce. Walka o wolność jest wszędzie, tyle że w demokratycznych krajach nie przybiera ona form tak drastycznych”.

Film uhonorowano m.in. nagrodą dla Krystyny Jandy na MFF w Cannes (1990).

Występują: Krystyna Janda, Adam Ferency, Janusz Gajos, Agnieszka Holland, Anna Romantowska, Bożena Dykiel, Olgierd Łukaszewicz.

To już VI edycja naszego przeglądu. Chcielibyśmy tym razem zaproponować Państwu przyjrzenie się różnym obliczom stalinizmu w Polsce. Powojenne dylematy żołnierzy podziemia niepodległościowego, postawy i zachowania człowieka w warunkach ekstremalnych (tortury fizyczne i psychiczne w więzieniach Urzędu Bezpieczeństwa), młodzież poddana komunistycznej indoktrynacji, próba dokonania rozrachunku z okresem

„błędów i wypaczeń” – wydają się nam tematami ważnymi i interesującymi.

Wierzymy, że Przegląd pozwoli Państwu poznać nie tylko znaczące polskie filmy, które są świadectwem rzeczywistości PRL-u, ale także ułatwi zrozumienie najnowszej historii Polski. Ich dobór nie jest przypadkowy – oprócz arcydzieł polskiego kina, znalazły się tu także obrazy czasami już dzisiaj zapomniane, niemniej warte obejrzenia.

Oprócz produkcji fabularnych, pokażemy także dokumenty Polskiej Kroniki Filmowej.

Tradycyjnie w każdym spotkaniu wezmą udział historycy z Instytutu Pamięci Narodowej i innych ośrodków naukowych, którzy przed każdym pokazem wygłoszą prelekcję. Będziemy starali się także zapraszać twórców przedstawianych filmów.

Przegląd adresowany jest przede wszystkim do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych i stanowi interesujące uzupełnienie realizowanych we współczesnej szkole celów edukacji humanistycznej. Liczymy, że spotka się on ze szczególnym zainteresowaniem nauczycieli historii, języka polskiego i wiedzy o społeczeństwie oraz studentów kierunków humanistycznych.

Udział w Przeglądzie jako formie doskonalenia zawodowego nauczycieli, będzie mógł być potwierdzony pisemnym zaświadczeniem, do którego dołączymy zestaw „Biuletynu IPN”.

Proponujemy Państwu 6 spotkań odbywających się w „Kinotece” w Pałacu Kultury i Nauki, raz w miesiącu, we wtorki od godz. 11.30 do 14.00.

WSZYSTKIE POKAZY SĄ BEZPŁATNE!

Szczegółowe informacje:

Sławomir Stępień (IPN), tel. (0-22) 530-86-97; e-mail: slawomir.stepien@ipn.gov.pl.

Rezerwacja biletów: „Kinoteka”, tel. (0-22) 826-12-99, (0-22) 551-70-70.